

REFERAT

Slots- og Kulturstyrelsen

H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

www.slks.dk

Anders Cato
Specialkonsulent

aca@slks.dk

Direkte tlf. 33 73 33 96

EAN 5798000793132

CVR 26489865

3. juni 2016

Referat fra møde i Bibliografisk Råd

Fredag den 3. juni 2016 kl. 10.00-15:30

Deltagere

Leif Andresen, Det Kongelige Bibliotek (formand)
Hanne Hørnl Hansen, DBC
Dorete Bøving Larsen, Statsbiblioteket
Pernille Saul, Guldborgsundbibliotekerne
Line Jung Lindhard, DBC
Helle Møller Villadsen, Professionshøjskolen UCC
René Høtbjerg Øhlenschlæger, Københavns biblioteker
Anders Cato, Slots- og Kulturstyrelsen

Adjungeret

Tine Vind, Slots- og Kulturstyrelsen (punkt 3 a, b og 4)
Preben Aagaard Nielsen, Slots- og Kulturstyrelsen (punkt 4)

Dagsorden

1. Velkommen

Leif bød alle velkommen til dagens møde med BIR.
Tine og Preben deltog kl. 13 hvorfor dagsordenen blev tilpasset, så de kunne deltage i de relevante punkter.

2. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt med de tilpasninger som blev meldt ud under punkt 1.

3. Meddelelser

a. Personforandringer i BIR

Fra 1. april 2016 fik BIR ny formand, Leif Andresen fra Det Kongelige Bibliotek, da Det Kongelige Bibliotek ønskede at frigøre Henriette Fog til andre opgaver. Tine udtrykte sin tak til Henriette Fog for sin indsats som formand for BIR og nævnte at kontinuiteten i BIR sikres med Leif som ny formand. Tine bød Leif velkommen som ny formand og glædede sig over, at han straks var gået i gang med arbejdet.

b. Vakance i BIR

BIR skal have 8 medlemmer ifølge dets kommissorium og lige for tiden er der kun 7. Tine betonedede at det er svært i dag at finde nye medlemmer til BIR og interesse for bibliografisk arbejde i det hele taget, og opfordrede BIR til at være behjælpelig med at finde egnede emner, der har lyst og kompetencer til at påtage sig arbejdet fremover i BIR – også gerne yngre kræfter.

Der var bred enighed i BIR hvis medlemmer har samme erfaringer på deres arbejdspladser. BIR opfordres til at komme med forslag til relevante personer til formanden og SLKS.

En af udfordringerne kan være at forstå kompleksiteten bagom systemerne. Det gjorde man tidligere, da man selv katalogiserede. Få folkebiblioteker katalogiserer selv i dag, hvorfor rekrutteringsmulighederne er blevet færre.

Hanne understregede at der mangler meget om metadatatviden i bibliotekaruddannelsen. Hanne har selv været meget ude at forlæse om emnet. Det ville være positivt hvis IVA blev mere aktiv indenfor det bibliografiske område.

Line påpegede at den nye person måske skal have en viden indenfor et lidt andet område end traditionelle katalogisatorer, gerne lidt mere ind på Linked Open Data-området.

Dorete tilføjede at denne forsamling har været meget lukket indenfor DanMARC2 og de danske katalogiseringsregler. Indenfor et par år er det måske kun DBC, KB og Statsbiblioteket som er aktive indenfor katalogiseringsområdet. Det vi har behov for nu, er at få indkendskab om andre regler og formater. Vi har behov for en der kan fokusere på metadata i alle dets former. Genbruget af metadata vil bare vokse.

Hanne betonedede at vi er nødt til at tænke videre over, hvilke opgaver som BIR har. Vi har en historie og er en sammensmeltning af flere forskellige grupperinger, som det kan være formålstjenligt at få gentænkt.

Tine konkluderede med at SLKS gerne vil have forslag på et par personer til den vakance i BIR som nu er ledig. Der har allerede indkommet et forslag, men vi ønsker flere. Indsend venligst forslag til SLKS (Anders) senest den 31. august 2016.

c. **Aftale mellem SLKS og DBC vedr. vedligeholdelse af Katformat-siderne klart.**

En aftale mellem DBC og SLKS er nu klar. Siderne ligger nu på Drupal Open Source CMS. Det er brugervenligt og sikrere end tidligere. Mailinglisterne tages hjem til Styrelsen og man holder op med at bruge programmet MailChimp.

d. **Orientering på katformat-nyt listen om BIR referater**

På BIR FU har vi talt om synligheden af BIRs arbejde. Referaterne findes som tidligere på SLKS' hjemmeside.

På seneste Forretningsudvalgsmødet besluttede vi følgende:

Når referatet fra et BIR-møde er ude så sendes en mail ud til Katformat-listen, sammen med et par hovedpunkter fra mødet. Vi lægger også bilagsmateriale op, men ikke alle. Vi lægger dem som er "informationsmodne" op. Det er en ambition at referater skal være klare hurtigst muligt efter et møde, helst indenfor en uge.

Det er imidlertid meget vigtigt at vi i BIR kan komme med oplæg som vi ved kun er til drøftelse, men ikke for publicering. Arbejdsrapport forbliver arbejdsrapport og lægges derfor ikke op.

4. Indstillingerne vedr. RDA og en National Strategi for Autoritetsdata
(adjungeret: Tine Vind og Preben Aagaard Nielsen)

a. Processen frem til en beslutning:

- i. Biblioteksrådet den 16. marts 2016 – **klart!**
- ii. BIL, 11. april 2016 – **klart!**
- iii. DDBs koordinationsgruppe 11. maj 2016 – **klart!**
- iv. Slots- og Kulturstyrelsen, drøftelse og principbeslutning.
Muligvis information til/høring af nogle grupperinger.

Tine redegjorde for baggrunden til hvorfor vi endnu ikke har en formel

beslutning fra SLKS. I forbindelse med de behandlinger der er fundet sted (se punkt a i.-iii. ovenfor) har KL haft et ønske om mere information ift. evt. konsekvenser for kommunerne, hvilket SLKS er i gang med at afklare. Desuden mangler der endnu en teknisk klargøring af hvad der skal ske især i forhold til DDB og især Fælles Biblioteks System. SLKS og DDB er i gang med at afklare dette.

Muligvis når vi en principbeslutning før sommeren, men hvis ikke, så kommer den helt sikkert meget tidligt i efteråret. Selvom det er formaliteter der skal afklares, skal beslutningen dog træffes, og det vil ske så hurtigt, det kan lade sig gøre.

Leif replicerede at der skal afklares hvilken styringsmodel, der skal arbejdes med i den kommende proces. SLKS har initiativet her sammen med DDB, BIRs formand ift. den videre dialog med DBC om teknisk klargøring.

b. Videre arbejdsgang efter den danske beslutning.

i. Workshop om Teknisk implementering af RDA datamodel

Der blev afholdt en workshop den 20. maj med et par teknikere fra DBC og personale fra SLKS samt BIRs Forretningsudvalg for at tegne det landskab som er BIRs primære ved en RDA-overgang. Leif rapporterede fra workshoppen.

At implementere RDA kan laves på flere måder. På workshoppen ville vi diskutere hvilken måde som er at anbefale. Det var kun en workshop, og der blev ikke talt om beslutning over hoved.

Der blev efterspurgt en lidt klarere formidling som f.eks. lidt flere ord eller billeder på de forskellige trin i implementeringen, som det ville være fint at få. Leif vil prøve at lave dokumenterne lidt tydeligere.

I dokumentet bruges ordet "trin" for de forskellige dele af RDA-projektet. Hvad betyder egentlig "trin" i det her sammenhæng? Hanne havde benævnt de her trin for "scenarier" tidligere, men det var i workshoppen som det blev besluttet at omdøbe dem til trin. Det er egentlig forskellige strategier der skal udforskes nærmere.

Dorete syntes at den her model duer som udgangspunkt for en diskussion, men ikke for at træffe beslutning om vejvalg og der var Hanne helt enig. Det her papir skal bare ses som udtryk for nogle muligheder at gå videre på, et papir som vi diskuterer udefra.

Leif sammenfattede med at vi aldrig kan lave en hundredeprocentsløsning, men vi kan komme et godt stykke henad vejen. Det er også vigtigt at vi kan vise at der kan høstes fordele af en RDA-overgang også i

brugergænsefladerne temmelig tidlig.

ii. Drøftelse af BIR arbejdsgrupper.

BIR foreslår at der etableres en eller to arbejdsgruppe(r), plus en referencegruppe om autoritetsdata. Opstart for de her grupper er afhængigt af når SLKS har udset en/dem der skal lave arbejdet.

Det skal ikke kun være medlemmer af BIR.

1. Gruppe om Dansk profil (SLKS)
2. Gruppe om Dansk terminologi (SLKS) – muligvis samme som forrige
3. Referencegruppe om autoritetsdata
4. Formatgruppe (danMARC2 og hjælpepostformatet)

c. Dansk "Janeathon"?

Hanne har tidligere deltaget i en "-thon". Hun betonedede at hvis man sætter noget sådant i værk, så skal man også vide hvad man gør. Man skal have tid til at sætte sig ind i det redskab som man arbejder med. Hanne har hørt at også gruppen Meta har talt om dette. Måske kunne vi lave noget fælles med dem?

Der er nødt til at være en eller flere superbrugere med.

Vigtigst: Hvornår, hvem skal være vores samarbejdspartner, hvad vil vi have ud af eventen? Vi skal også have et forum så at vi kan føre resultaterne af eventen videre.

Dorete fremførte at hvis vi skal klare et to dages seminarie økonomisk, ville det være godt, hvis der var støttemulighed for at deltage.

Denne event burde vi kunne organisere sammen med DFFU og Meta. Hanne lovede at tænke lidt videre og vender tilbage til BIR.

d. Rapport fra EURIG i Riga d. 23-25 maj
/v. Hanne Hørl Hansen og Anders Cato

Hanne og Anders rapporterede fra EURIG-mødet i Riga.

Den første dag var mest introduktion om RDA og dets implementering. Den anden dag var der en workshop om den transformering af RDAs indflydelsesstruktur som er ved at finde sted og som naturligvis påvirker EURIG meget. Europa er den første kontinent der bliver inddraget i den nye RDA-struktur. Workshopen var om hvordan man kunne forstille sig at det fungerer i praksis. De kommende år er det Tyskland der repræsenterer Europa gennem Renate Behrens-Neumann. Repræsentant skal være en der har implementeret RDA. Som støtte får den her person et editorial board. Primært skal det være repræsentanter der har implementeret, men også et par andre. Hanne har tilmeldt sig som interesse-

ret af at sidde i Editorial Board.

e. Artikel om RDA.

Leif meddelte at han vil have en artikel i Revues næste nummer om RDA.

5. DKABM

Baggrund, status og BIRs rolle i forhold til formatet.

/v. Line Jung Lindhard og Leif Andresen

Line redegjorde for notatet. Hun og Leif blev på forrige BIR-møde bedt om at lave en baggrund for formatet. De skulle se på de søgeveje som mere eller mindre er blevet dokumenteret. De skulle også give forslag til en kommende arbejds-måde.

Man regner med at det er SLKS der fremledes tager ansvar for arbejdet. Samtidig er det naturligt at BIR er rådgivende.

Følgende spørgsmål er at løse:

- Hvad er den nationale profil?
- Hvad skal vi gøre med dem der ikke bruges (de som i vedlagte dokument ikke er grønne). Skal de arbejdes om?

DKABM til DanMARC2 samt Søgeveje til DanMARC2

De ændringer der er blevet lavet er lavet når DBC har haft behov.

Lige som med danMARC2 ligger opgaven vedr. ændringsforslag og generel opdatering og vedligeholdelse helt klart i Styrelsen.

René og Pernille oplevede at det er uigennemskueligt hvordan søgning i Brønden fungerer.

Leif konkluderede og foreslog at vi laver en ad hoc-gruppe som udreder videre. Denne gruppe består af Leif, Line, Pernille og René. Gruppen arrangerer et møde med den relevante ekspertise fra DBC.

En navneændring på DKABM blev også diskuteret.

Opgaver:

- a. Fastlæggelse af model for vedligeholdelse af DKABM inkl. formatbeskrivelse og XML schemaer. **Ansvar ligger hos Slots- og Kulturstyrelsen.**
- b. Foretage en evaluering af DKABM 2011-versionen med henblik på tilbagetrækning af elementer, som aldrig er taget i brug.
- c. Fastlæggelse af national biblioteksprofil, herunder tage stilling til hvorvidt DBCs data-brøndprofil kan anvendes.

- d. Mapning til og fra danMARC2, herunder løbende vedligeholdelse af konverteringstabel eller anden konverteringsoversigt.
- e. Nærmere dokumentation af sammenhæng mellem opsætning af søgeveje i databrønden og *Praksisregler for søgeveje. Opsætning af søgeveje og udfoldning af koder under danMARC2.*
- f. Etablering af praksisregler for søgning i DKABM data, herunder foretage sammenligning af databrøndens søgeprofil og afklare om den kan danne grundlag for nationale Praksisregler.

Øvrige opgaver afventer den videre udredning.

Beslutning: SLKS går i gang med formalia.

6. Formatopdateringer

a. Til drøftelse/beslutning af BIR

i. **Nyt delfelt 023*x**

/v. Line Jung Lindhard

Forslag om nyt dfX i felt 023. Fejlagtigt EAN-nummer.

Beslutning: Forslaget blev godkendt!

ii. **Gentagelse af delfelterne *u og *y i notefelterne 501, 504 og 518**

/v. Line Jung Lindhard

Se diskussion og beslutning under punkt iii.

iii. **Forklarende tekster i delfelt *u og *y**

Forslag til opdatering af de forklarende tekster omhandlende brugen af delfelt *u og *y i danMARC2 notefelterne.

/v. Line Jung Lindhard

Line gennemgik forslagene vedr. *u og *y i notefelterne 501, 514 og 518. Delfelt u burde kunne gentages, i hvert fald i en del af felterne.

Derfor havde Line prøvet at lave en standardtekst.

Det noteres også at forskellige navne bruges for samme ting (URI, URL, PURL). Det bør fremgå at *u kan bruges til alle typer. Det blev betonet at så længe der bliver brugt flere betegnelser er det bedre at nævne alle tre (URI, URL, PURL) hver gang.

Mødet var enig i at det er en god idé at delfelterne kan gentages. Et godt argument er at vi mindsker datatab. Der bør tilføjes eksempler til hvert delfelt. Leif konstruerer gerne eksempler som passer.

Beslutning: Mødet godkendte forslagene, men bad Line om at omarbejde teksten, så at den bliver lidt tydeligere.

b. **Besluttet af BIR FU**

i. **Gentagelse af delfelt 650 *e**

/v. Line Jung Lindhard

Mødet var enig i BIRs allerede træffede beslutning.

ii. **Tilføjelse af delfelt 968 *w**

/v. Line Jung Lindhard

Mødet var enig i BIRs allerede træffede beslutning.

7. Arbejdsgruppe vedr. BIBFRAME

/v. Leif Andresen

a. Status fra arbejdsgruppen

Gruppen har i lang tid ventet på en ny version 2.0 af BIBFRAME. Den kom først i april måned. Derpå er der ikke sket meget internationalt. Arbejdsgruppen vil gerne have nyt kommissorium på plads og også fået det hele synkroniseret med forløbet for RDA.

Leif har haft en mailveksling med Sally McCallum i Library of Congress og hun har været enig i at det er vigtigt at synkronisere udviklingen af BIBFRAME med udviklingen af RDA.

FRA LC ligger der nu et antal notater til BIBFRAME 2.0 som vi bør forholde os til. Forberedelsesarbejdet skal ikke blive forsinket mere end nødvendigt og derfor bør arbejdsgruppen have et møde relativt kort efter sommerferien.

b. Forslag til nyt kommissorium

Et nyt kommissorium for gruppen blev præsenteret og drøftet.

Beslutning: Kommissoriet blev vedtaget ifølge forslaget. Se bilag 1.

c. Europæiske relationer/muligheder

Leif rapporterede om europæiske forhold og reaktioner fra en del af hans europæiske kontakter. En overgang skal ikke ses i et rent dansk perspektiv. Vedrørende DRA er Danmark lidt bagud vi i forhold til en del andre lande. Det er et stort paradigmeskifte vi står overfor. Leif havde talt lidt med sin kontakt på British Library, Corine Deliot, og også med Juha Hakkala i Finland. Juha mener at man er gået lidt i stå overfor at få BIBFRAME over til at blive en ISO-standard.

Hanne nævnte en del indtryk som hun havde fået under EURIG-mødet i Rigga. En del deltagere på mødet var ikke helt sikre på BIBFRAME og tøvede om det var den rigtige vej at gå. BIBFRAME blev egentlig næppe nævnt på EURIG-mødet. Mange af dem der implementer RDA lige nu gør det på en meget primitiv måde og man tager ikke hele datamodellen. Hanne havde også talt lidt med Island og Finland om SVUC-samarbejdet og man ville gerne få i gang det nordiske samarbejde igen. Der er et ny SVUC-møde i Island i november. Line og Hanne deltager i der, men man vil gerne se at KB også deltager.

Leif pointerede at han ikke ser nogen grund til at vi i Danmark skulle lave vores egne tiltag indenfor Linked Open Data. Det eneste Leif kan se lige nu er BIBFRAME, selvom det ikke altid er håndteret på den bedste måde af LC.

Dorete hævdede at det er problematisk at man frigjort BIBFRAME helt fra RDA. De begge burde arbejde tæt sammen.

Hanne mente at det første vigtige trin for os er at skifte til entitetsregistrering. Trin no. 2 bliver derpå Linked Open Data-delen.

Leif konkluderede:

- Vi har behov for at skifte til først en entitetsmodel og derpå en LOD-model
- Der er intet andet alternativ internationalt lige nu end BIBFRAME
- Ovenstående har imidlertid ikke alle forstået, men håber endnu på noget andet.
- Vi er nødt til at tage de relevante internationale kontakter og få det ind i et nordisk sammenhæng. Vi skal også følge op på kontakten til British Library. Vi bør lægge os op på en fælles nordisk/nordeuropæisk løsning, men fastholder Linked Open Data-perspektivet på formatområdet.

8. Punkter til næste møde

- a. Status for danMARC2-relaterede specifikationer m.v.
Spørgsmålet om vedligeholdelse tager vi op videre. Se også Preben Aagaard Nielsens publikationer om [Biblioteksstandarder i Danmark](#).

9. Handlingsplan for 2016. (Bilag 8)

RDA og Autoritetsdata markeres som klart. De nye arbejdsgrupper tilføjes. Vi begynder med forskellige arbejdsgrupper for terminologi og profil, men ser siden hvordan processen går.

10. Eventuelt

a. FRBR-LRM

Anders og Hanne har indsendt et svar. Svaret vedlægges som bilag.

b. RDA-grupperne.

Efter BIR FU 28/6 besluttes om hvornår grupperne træffes og går i gang. Grupperne skal nok regne med 1.3 møder med meget forberedelse

Bibliografisk råd: BIBFRAME Arbejdsgruppe

Kommissorium

Baggrund

BIBFRAME er en konceptuel model og et format for bibliografiske og andre data, der indgår i bibliotekernes, museers og arkivers kataloger og databaser. Formålet er at bringe bibliotekernes kataloger og databaser i samklang med alt det andet, der findes på nettet. Læs mere i artikel i REVY 2013/2: <http://ej.lib.cbs.dk/index.php/revy/article/download/4060/4434>

I slutningen af 2014 nedsatte BIR en arbejdsgruppe om BIBFRAME for at analysere BIBFRAME og forberede en beslutning om BIBFRAME. Arbejdsgruppen har fulgt arbejdet med BIBFRAME og har fulgt med i de notater, som Library of Congress har udarbejdet og analyseret disse med en dansk synsvinkel.

Library of Congress har i sine forberedelser nået til at præsentere BIBFRAME 2.0 med hensigten at tage denne version i normal drift. Endvidere er de danske forberedelser til RDA nået en milepæl og bliver nu målrettet mod implementering.

Arbejdsgruppens arbejde ændrer derfor karakter til at være mere konkret forberedende en dansk overgang til BIBFRAME.

Kommissorium

Bibliografisk Råds BIBFRAME arbejdsgruppe har til opgave at analysere og overvåge BIBFRAME-projektet. Arbejdsgruppen skal:

- Løbende følge og vurdere udviklingen af BIBFRAME; generelt og med særligt henblik på danske forhold
- Bidrage med indlæg på BIBFRAME-listen og andre relevante fora
- Forberede danske testimplementeringer
- Forberede og sparre vedr. mapninger til danMARC2
- Vurdere behovet for evt. danske udvidelser til vokabular
- Vurdere behovet for en evt. dansk profil
- Stå til rådighed som sparringspartner i forbindelse med forberedelserne til dansk RDA implementering
- Løbende udarbejde oplæg, der kan tjene som beslutningsgrundlag for BIR

Arbejdsgruppen refererer til Bibliografisk Råd.

Arbejdsform

Der forventes aktiv deltagelse af gruppens medlemmer i såvel skrift som tale. Slots- og Kulturstyrelsen stiller sekretærbistand til rådighed for gruppen. Gruppen rapporterer løbende til BIR.